

Okullar ve Çocuk Koruma Politikaları

Seda Akço Bilen
Avukat-Hümanist Büro Kurucu

11 Kasım 2021, Ergen
Gelişimi Sohbetleri

Genellikle ilk olarak akla gelen tanımı, ihmal ve istismar mağduru çocuğu korumak için alınması gereken tedbirlerdir

Oysa çocuğun korunma hakkının özü, çocuğun ihmal ve istismara maruz kalmasının önlenmesidir

Çocuk Koruma

Çocuk haklarını ilgilendiren ve çocuğa hizmet veren her kişi, kurum ve kuruluş çocuk koruma sisteminin bir parçasıdır

Çocuk Koruma Sistemi

Çocuklar okulda sadece eğitim almazlar;

- ✓ Kamu ile ilişki kurarlar
- ✓ Gelişimleri için gerekli psikososyal destek alırlar
- ✓ Korunmalarını için gerekli gözetime sahip olurlar

Okul
Çocuğu
Korur

Her okul, çocuk koruma politikası geliştirmeli ve okulla bağı olan herkesi bilgilendirmelidir. Bu kişiler;

- ✓ Okul alışanları
- ✓ Öğretmenler
- ✓ Veliler
- ✓ Öğrenciler

Okul
Çocuğu
Korur

Çocuklar risk altındayken ihtiyaç duyduğu desteği okuldan alabileceğini bilir

Çocuklar, kendilerini koruyan bir sistemin içinde güçlenir

Okul
Çocuğu
Korur

Konusu

- ✓ Küçük yaştaki çocukların korunma ihtiyaçları konusundaki farkındalık yüksektir. Ancak ergenlerde, kapasiteleri yetişkinlere daha yakın görüldüğü için ihtiyaçları da göz ardı edilebilmektedir
- ✓ Okul Çocuğu Korur Kampanyasının konuları daha çok ergenlere yönelik, içerikleri onları kapsayacak şekilde hazırlanmıştır

Okul Çocuğu Korur Kampanyası

Konusu

- ✓ Ergenler ve onlara yönelik riskler konusunda duyarlılık ve görünür olmasını sağlamak gibi bir yükümlülüğü vardır

Okul Çocuğu
Korur
Kampanyası

Temel Yaklaşım

Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne göre devletler, çocuğa gerekli bakımı verebilmesi ve yetiştirmesi için anne ve babayı desteklemekle yükümlüdür

Okul Çocuğu
Korur
Kampanyası

Temel Yaklaşım

Çocuk, anne ve babanın yanında güvende değilse, ihmal ve istismara maruz kalıyorsa çocuğun korunması için gerekli tedbirleri almak hatta aile dışında korumaya almak yine devletin yükümlülüğüdür

Okul Çocuğu Korur Kampanyası

- ✓ Bilgisayar / tablet olmadığı için uzaktan eğitime katılamama
- ✓ Ailenin gelirinin düşmesi yüzünden temel ihtiyaçları karşılayamama
- ✓ Hasta olduğu halde tıbbi bakıma erişememe
- ✓ Kendini yalnız ve mutsuz hissetme

İhmal ve İstismar Riski Örnekleri

- ✓ Duygusal Őiddete maruz kalma
- ✓ Fiziksel Őiddete uğrama
- ✓ İnternette zorbalık, tehdit veya istismar ile karŐılaŐma
- ✓ Rahatsız eden cinsel iğerikli davranıŐlarla karŐılaŐma

İhmal ve İstismar Riski Örnekleri

Okulda çocuğun risk altında olduğunu fark etmek önemli ama bu bilginin bilinmesi, okulda bu rolün yerine getirilmesi bakımından yeterli değil

- ✓ Kim nasıl farkedecek
- ✓ Fark eden, fark ettiği durumu nasıl tanılayacak
- ✓ Bunun bildirimini kim tarafından, nasıl yapılacak
- ✓ Neye istismar, neye ihmal diyeceğiz

- ✓ Hangi durumlara müdahale edeceğiz, bu müdahaleyi nasıl yapacağız
- ✓ Burada çocuğun rolü ne olacak
- ✓ Ebeveyne kim haber verecek, kim bildirim yapacak

- ✓ Bildirim yapmak yetkisi kime ait
- ✓ Bildirimden sonraki süreç nasıl işleyecek
- ✓ Bizim o süreçteki rolümüz ne olacak

- ✓ Tüm sorulara, herkes tarafından aynı cevabın verilmesi
- ✓ Yazılı olması

**Sistemin
İşleyebilmesi İçin
Gerekenler**

Kapsamı

- ✓ İhmal ve istismarın tanımı
- ✓ İhmal ve istismarı önlemeye yönelik alınacak tedbirler
- ✓ Bir ihmal veya istismar vakasıyla karşılaşıldığında kurum içinde izlenecek yol
- ✓ Mevcut duruma göre oluşturulacak bir akış planı

Okul Çocuk Koruma Politikası

Yöntem

- ✓ Herkes tarafından içselleştirilebilmesi için hazırlığı katılımcı yöntemlerle yapmalı
- ✓ Hazırlandıktan sonra tüm taraflar bilgilendirilmeli

Okul Çocuk Koruma Politikası

Yeni Başlayan Okullar Neler Yapabilir?

- ✓ Bakış açısını değiştirecek bir ön eğitim
- ✓ Riskli davranışların ve ipuçlarının belirlenmesi
- ✓ İşleyecek mekanizmanın belirlenmesi
- ✓ Tüm bunların yazılı hale getirilmesi

Okul ocuk Koruma Politikası

Yeni Başlayan Okullar Neler Yapabilir?

- ✓ Hem eğitimlerle hem de bu bilgilerin erişilebilir tutulması suretiyle herkesin teker teker bilgilendirilmesi
- ✓ Bu kaynağın dzenli olarak gncellenmesi
- ✓ Çocuklarla çalışanlar için süpervizyon desteği

Okul Çocuk Koruma Politikası

- ✓ Çocuğun başına bir Őey gelmeden önce olası halleri fark etmeye yöneliktir
- ✓ İstismarın fark edilmesi önemli, ama asıl amaç olmasını önlemektir

Okul Çocuk Koruma Politikası

Çocukla çalışanların, hukuki süreçle ilgili yardım alabilecekleri yerler;

- ✓ Baroların adli yardım merkezleri, çocuk hakları merkezleri
- ✓ Adalet Bakanlığı'nın Mağdur Hizmetleri Dairesi, çocuk mağdurlarla ilgilenen birim

Çocuk Koruma Politikası

- ✓ Çocuğun beyanına güvenilmeli
- ✓ Rahatsız olduğunu belirttiği durumlarda, rahatsızlığı engelleyici tedbirler alınmalı
- ✓ Bu, çocuğun içinde bulunduğu sistem güvenmesini sağlar

Çocuğa
Güvence
Verir

- ✓ Sistemin kurulmuş olması
- ✓ Önceden belirlenmiş ve yazılı olması

TÜRKİYE'DE ÇOCUK KORUMA VE ÖNLEME SİSTEMLERİ HARİTASI

GİRİŞ

Görüş ve Önerileriniz

Bu harita, Türkiye’de çocukların sağlıklı gelişimlerini tehdit eden risklerin önlenmesi, bu risklerle karşı karşıya kalan çocukların korunması ve iyileştirilmesini sağlamakla yükümlü kişi ve kurumların işleyişini göstermek amacıyla hazırlanmıştır.

Haritada yer alan kişi ve kurumların yükümlülükleri;

Önleme

Fark etme

Bildirme

Müdahale etme

İyileştirme

alanlarındaki görevlerine göre (renk kodları ile) sınıflandırılmıştır.

Ayrıca, tüm sistemin **koordinasyonu ve planlaması** ile denetimi ve izleme-değerlendirmesinden sorumlu kurumlar da haritada yer almaktadır.

Harita üzerinde ilerlendiğinde, çocuk koruma sisteminde görevli her bir kurum/kişinin hangi amaçla (okun üzerinde durulduğunda açılan pencere ile gösterilmiştir), hangi kurum/kişilere yönlendirme yapabileceği görülebilmektedir.

Ayrıca, bu görevlerin temelini oluşturan mevzuat maddelerinin tam metnine de **M** sembolü üzerinden ulaşmak mümkündür.

Bu harita, Bernard van Leer Vakfı'nın finansal ve teknik desteği ile Hümanist Büro tarafından hazırlanmıştır.

büro **hümanist**

Çocuk Koruma Haritası

<http://cocukkorumaharitasi.info/>

Ergen Gelişimi

Çocukların hakları ve yararlanabilecekleri mekanizmalar hakkında bilgilendirilmesi ve bunun için temas ettiği profesyonellerin yeterli bilgi sahibi olması önemlidir.

- ✓ İnteraktif bir harita
- ✓ İhmal ve istismar durumları fark edildikten sonra, sürecin nasıl işleyeceği hakkında bilgilendirme amaçlı bir kaynak

Çocuk Koruma Haritası

<http://cocukkorumaharitasi.info/>

